

Posudek bakalářské práce Adély Brožkové *Každodenní život horníků v období tzv. normalizace a transformace v aktérské reflexi zaměstnanců Dolu Jan Šverma*. Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, 2023.

Předkládaná bakalářská práce doplňuje řadu dalších kvalifikačních prací a výzkumů, jež se zaměřují na „hornickou minulost“, zachycují proměnu života v jednotlivých regionech, často v souvislosti s ukončením tradičních výrobních činností, v návaznosti na proměnu hospodářské politiky státu. Zároveň je tato práce příspěvkem k poznání regionálních dějin. Autorka vychází z osobního zaujetí tématem, respektive z propojení osobní či rodinné historie se studovaným tématem, zde konkrétně k regionu a k městu Žacléř. To je patrné již v úvodu, kde autorka období těžby (především za éry tzv. normalizace) vnímá v protikladu k současnosti, kdy Žacléř přirovnává k „městu duchů“. V zásadě proti takovému hodnotícímu stanovisku nemám vážnější námitky; chybí mu však objektivnější „historický“ pohled a kontextualizace. Text má standardní strukturu, od metodologie přes teoretickou část a historický kontext až po vlastní jádro práce, kde se autorka zaměřuje na několik předem definovaných tematických okruhů – nebezpečí, přátelství, vězni, volný čas, ideologie.

Pokud jde o metodologii, narátory jsou vesměs známí rodiny (ale oceňuji v této souvislosti reflektovanou pozicionalitu); své závěry autorka opřela o rozhovory s šesti narátory, což pro daný typ kvalifikační práce považuji za akceptovatelné. Na druhé straně předností vzorku je, že pokrývá několik dělnických profesí, takže je zajištěna variabilita pohledů na jednotlivá témata. V části věnované samotné realizaci výzkumu bych ocenila detailnější reflexi praktické realizaci výzkumu. Pasáže o etice výzkumu jsou podrobné, dobře zpracované, autorka prokazuje, že se s problematikou seznámila. Nicméně postrádám zde osobní reflexi etického rozměru realizovaného výzkumu, prosím o doplnění v rámci obhajoby. Především by měla autorka vysvětlit případná etická úskalí projektu, způsob, jak etické principy, které v práci představuje, uplatňovala v praxi, v interakcích s narátory, případně ve fázi přípravy na rozhovor či naopak při psaní výsledného textu.

Následující kapitola věnovaná historickému kontextu představuje spíše slabší část práce, autorka se nedokázala vyhnout některým zjednodušeným tvrzením, a především vůbec nereflektuje konec 80. let a počátek let 90, k nimž se ale dle časového vymezení svého výzkumu také vztahuje.

Empirická část práce pak přináší soubor úryvků z rozhovorů, vztažených k jednotlivým předem definovaným tématům. Nicméně pro kvalifikační práci tohoto stupně je takové pojetí akceptovatelné. Bohužel však empirická část nabízí spíše idealistický či idealizovaný pohled na minulost, bez kritického přístupu a promyšlení (přikládám to osobnímu zaujetí tématem i skutečností, že se jedná o první samostatný výzkum autorky). Studentka zde nabízí spíše jednoduchá a nijak překvapivá zjištění – těžká práce horníků, doprovázená nebezpečím, nostalgie po „starých dobrých časech“. Za tematicky zajímavou a přínosnou pak

považuji podkapitolu, která zachycuje vztahy mezi zaměstnanci a vězni, kteří v dole také pracovali.

Text jako celek splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, byť trpí určitými jazykovými a stylistickými nedostatky. Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě, vzhledem k nedostatkům popsaným výše navrhuji **hodnocení stupněm 2 (velmi dobře)**.

Posudek vypracovala:

Lenka Krátká, 26. 8. 2023